

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

з іншого, відбувається формування нових, трансформація існуючих у неї практик стресостійкості та адаптивності.

Методологічною основою дослідження стали системний та полісистемний підхід (Б. Т. Ананьєв, Б. Ф. Ломов, Д. Н. Завалішина); принцип суб'єкта і суб'єктно-діяльнісний підхід (С. Л. Рубінштейн, А. Н. Леонтьєв, А. В. Брушлинський, К. А. Абульханова-Славська); загальна теорія систем (Л. Бергаланфі), трансактні моделі стресу, теорії невідповідності, ресурсний підхід (Ф. А. Березін); ситуаційний підхід (К. Левін, Д. Магнуссон, М. Аграйл, А. Фернхем, Л. Ферпоссон, Л. Ф. Бурлачук та ін.

Крім того, в теоретико-методологічну основу нашої роботи був покладений ресурсний підхід, як один з напрямків розвитку теорії психологічного стресу (В. О. Бодров).

Для емпіричного дослідження були обрані наступні методики: акцентуації характеру (тест К. Леонгарда та опитувальник Шмішека), стандартизований і багатофакторний особистісний опитувальник Р. Кеттелла 16 PF (версія А), опитувальник рівня суб'єктивного контролю (Є. Ф. Бажин, Є. А. Толинкіна, А. М. Еткінд), методика визначення стресостійкості та соціальної адаптації Холмса і Раге.

У нашому дослідженні брали участь студенти Глухівського національного педагогічного університету, що знаходяться на лікуванні в неврологічному відділенні, всього 30 осіб, з них 18 жінок і 12 чоловіків. Першу групу склали студенти від 17 до 18 років, другу групу від 19 до 20 років і третю групу від 21 до 24 років.

Згідно отриманих результатів проведеного дослідження було визначено, що студенти різних вікових груп не розрізняються за ступенем опірності стресу. Таким чином ми об'єднали три вибірки і аналізували як єдиний масив емпіричних даних. Також на основі нашого дослідження можна зробити висновок, що відчуття можливості контролю над подіями, що відбуваються є важливим чинником при опануванні стресу. Ми виявили також значиму кореляцію показників шкали «висока ступінь опірності стресу» з показниками шкали «гіпертимний тип», з показниками шкали «дистимічний тип» і з показниками шкали «педантичний тип». У результаті чого ми довели, що студенти, що мають виражені акцентуації характеру за педантичним, дистимічним, гіпертимним типами мають більш високу ступінь опірності стресу.

Таким чином, визначено, що стрес у великій мірі є індивідуальним феноменом. Так, важливим напрямом психологічної допомоги є навчання людини певним прийомам і вироблення навичок поведінки в стресових ситуаціях, підвищення впевненості в собі і самоприйняття.

Список використаних джерел:

1. Леонова А. Б. Комплексна стратегія аналізу професійного стресу: від діагностики до профілактики і корекції Психологічний журнал. 2004. № 2. С 75 — 85.

Olha Kuzma, student of
specialty 013 Primary education, group PO-31
Mukachevo State University;

Scientific supervisor:
Sofiya Chovriy,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Theory and Methodology of Primary Education

FEATURES OF THE SPECIALISTS' PROFESSIONAL TRAINING AT INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION IN HUNGARY

At the present stage, the problem of entering the national educational space into the European one is gaining special importance. "Having joined the Bologna process back in 2005, Ukraine undertook to reform the higher education system in accordance with European standards and values" [1]. During the meeting of the Bologna Follow-Up Group held on March 4, 2020 in Kyiv, new priorities until 2030 were determined, which were adopted by the Rome Ministerial Communiqué [2].

In this context, the expediency of studying the positive experience of the countries of the European area of higher education is actualized. Considering the common historical-political, social and economic, social and cultural conditions of development of Ukraine and Hungary, the experience of the latter in the modernization of the higher education system in the context of European integration is of particular interest.

The analysis of scientific research gives reasons to claim that the methodological foundations of the modern philosophy of education are explored in the works of V. Andrushchenko, V. Bondar, V. Kremen, etc.; ways of reforming and innovative development of higher education have been substantiated in the scientific publications of O. Dubaseniuk, N. Nychkalo, M. Pantiuk, M. Zghurovskyi, I. Ziaziun, etc.; studies by R. Gurevich, S. Honcharenko, S. Sysoeva, etc. are devoted to concepts of continuous professional education; psychological and pedagogical principles of professional training of teachers in the countries of the European Union and the USA have been highlighted in the scientific studies of T. Kliuchkovych, E. Maiboroda, L. Pukhovska, O. Zabolotna, etc.; the development of education in the Visegrad Four countries was studied by N. Chorna M. Popiuk; K. Binytska's research is devoted to trends in the development of professional training of future teachers of primary education in the countries of Eastern Europe.

In Hungary, the process of integration of national education into the European educational space began in 2004, when the country became a member of the EU. The modern system of education is implemented through level (Hungarian: *osztott képzés*) or indivisible (Hungarian: *osztatlan képzés*) models of educational and professional training of specialists organized by autonomous, state-recognized institutions of higher education: state, private, denominational.

Specialists with higher education are trained according to three levels of higher education: bachelor's, master's and educational-scientific / educational-creative. Obtaining a higher education at each level of higher education requires a person to successfully complete the corresponding educational or scientific program, which is the basis for awarding the corresponding degree of higher education: bachelor (BSc = Bachelor of Science, BA = Bachelor of Arts), master (MSc = Master of Science, MA = Master of Arts), Doctor of Philosophy (PhD = Doctor of Philosophy) / Doctor of Arts (DLA = Doctor of Liberal Arts) [3]. Bachelor's programs are offered by colleges and universities, master's

programs are mostly offered by universities, doctoral programs are offered only by universities.

Levels of higher education:

– bachelor's degree (basic), which is awarded by a higher education institution as a result of the successful completion by the student of a higher education of an educational and professional program, the volume of which is 180–240 ECTS credits (the normative period of training is 3–4 years);

– master's degree awarded by a higher education institution as a result of successful completion of an educational and professional program by the student of higher education, the volume of which is 60–120 ECTS credits (normative period of training is 1–2 years);

– doctor of philosophy / doctor of arts awarded by the specialized academic council of the institution of higher education as a result of the successful completion by the student of the higher education, respectively, of the educational and scientific program, the volume of which is at least 180 ECTS credits and the public defense of the dissertation in the specialized academic council (the normative period of preparation is 2 + 2 years).

The continuous, indivisible model provides for obtaining a master's level of higher education on the basis of a complete general secondary education, which amounts to 300–360 ECTS credits (with a normative period of preparation of 5–6 years) to obtain a master's degree in higher education in medical, dental, pharmaceutical, legal, architectural, veterinary, theological, artistic fields [3]. The professional training of future primary education teachers is characterized by a level model.

The student receives a diploma of higher education after passing a comprehensive professional exam, defense of a qualifying thesis and upon having a certificate confirming the level of mastery of a foreign language at the B2 level.

References

1. Пріоритетами Болонського процесу до 2030 року мають стати збалансована академічна мобільність та посилена роль вищої освіти у досягненні Цілей сталого розвитку (The priorities of the Bologna process until 2030 should be balanced academic mobility and the strengthened role of higher education in achieving the Sustainable Development Goals). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/prioritetami-bolonskogo-procesu-do-2030-roku-mayut-stati-zbalansovana-akademichna-mobilnist-ta-posilena-rol-vishoyi-osviti-u-dosyagnenni-cilej-stalogo-rozvitku-yegor-stadnij>

2. Rome Ministerial Communiqué. European Higher Education Area (EHEA) Ministerial Conference, Rome, November 19, 2020. URL: <https://www.coe.int/en/web/education/-/council-of-europe-at-the-ehea-ministerial-conference>

3. 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról (Act CCIV of 2011 on National Higher Education). URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100204.tv>

Куліш А. В, Лізанець К. І.,
здобувачі вищої освіти

Тенденції розвитку педагогічної освіти в країнах Європейського Союзу як напрям дослідження компаративістики у сфері освіти.....	
Дацер Е. І., Король Н. В. Актуальні проблеми інклюзії в умовах реформування початкової школи.....	23
Добоні А. А., Лалак Н. В. Інноваційні підходи до організації освітнього процесу у початковій школі.....	25
Драгуська О. В., Товканець Г. В. Екологічне виховання у формуванні екологічно спрямованої поведінки молодших школярів.....	27
Дрогобецька Н. С., Король Н. В. Важливість використання ігор у навчальному процесі початкової школи.....	29
Зорівчак М. В., Човрій С. Ю., Ретроспектива системи педагогічної освіти Фінляндської Республіки	31
Карпович О., Волинець Ю., Фаловська І. Д. Вплив сімейного оточення на психологічний розвиток дитини.....	33
Кенез І.М., Молнар Т.І. Просторово-предметна організація освітнього середовища в Новій українській школі.....	34
Клюса К. І., Шипович М. В. Принципи навчання фонетичної системи в методиці навчання української мови в початковій школі.....	36
Когутич М.В., Кузьма-Качур М.І. Дослідницька діяльність, як засіб формування особистості молодшого школяра.....	38
Козлінський Н. С., Ошурко І. С.	40

Реалізація вивчення традиційного геометричного різьблення на пінополістиролі у НУШ.....	
Козловська К.В., Фаловська І. Д.	
Роль вчителів та їх асистентів у формуванні інклюзивного середовища в початкових класах.....	42
Колівер М. О., Пасько К. М.	
Психологічні особливості трансформації існуючих та формування нових практик стресостійкості та адаптивності у юнаків.....	43
Кузьма О., Човрій С. Ю.	
Особливості професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах Угорщини.....	45
Куліш А. В, Лізанець К. І. Лалак Н. В.	
Особливості формування у здобувачів початкової освіти народознавчих уявлень та понять.....	47
Лембей Т.В., Пасько К. М.	
Роль мотивації у навчанні студентів.....	49
Лехман О. Ю., Мочан Т.М.	
Інтеграція ігрової та навчальної діяльності у сучасній початковій освіті.....	50
Лісніченко Т.В.	
Нова українська школа як спроба зміни розвитку особистості: соціально-психологічні аспекти.....	52
Любка А. І., Товканець Г. В.	
К. Ушинський про ідею народності як чинника виховання.....	53
Макаренко В. А., Білюк О. Г	
Вплив емоційної регуляції на дошкільників із заїканням.....	55
Малько М.В., Хома О.М.	
	57

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>